

Βρυξέλλες, 14.10.2021
COM(2021) 636 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία (2019-2021)

{SWD(2021) 286 final} - {SWD(2021) 287 final}

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία (2019-2021)

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	2
2. Τι σημαίνει να είναι κανείς νέος σήμερα στην Ευρώπη;.....	2
3. Στοιχεία για την κατάσταση στον τομέα της νεολαίας.....	5
4. Πρόοδος προς την επίτευξη των γενικών στόχων	6
Ενεργοποίηση.....	9
Σύνδεση	12
Χειραφέτηση	13
5. Βασικά μέσα στήριξης της συνεργασίας και της αμοιβαίας μάθησης	16
6. Συμπεράσματα και μελλοντικές προοπτικές για τη συνεργασία της ΕΕ για τη νεολαία	20

1. Εισαγωγή

Η συνεργασία της ΕΕ στον τομέα της νεολαίας ξεκίνησε το 2002, με την παροχή πλαισίου πολιτικής για τα προγράμματα της ΕΕ για τη νεολαία, τα οποία υλοποιούνται από το 1988. Η στρατηγική για τη νεολαία 2019-2027¹ είναι το πλαίσιο τρίτης γενιάς. Βασίζεται σε μια διττή προσέγγιση: α) την ενσωμάτωση πρωτοβουλιών σχετικών με τη νεολαία σε διαφορετικούς τομείς πολιτικής και β) την αντιμετώπιση των βασικών παραμέτρων «Ενεργοποίηση. Σύνδεση. Χειραφέτηση» στον τομέα της νεολαίας. Η παρούσα έκθεση της ΕΕ για τη νεολαία, του 2021, αξιολογεί την πρόοδο προς την κατεύθυνση της υλοποίησης των στόχων και των προτεραιοτήτων της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία για την περίοδο 2019-2021. Αφορά δε το πρώτο τριετές πρόγραμμα εργασίας της ΕΕ για τη νεολαία στο πλαίσιο της τρέχουσας στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία, το οποίο καλύπτει δύο τριάδες προεδριών του Συμβουλίου.

2. Τι σημαίνει να είναι κανείς νέος σήμερα στην Ευρώπη;

Όπως επισημαίνεται στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την κατάσταση των νέων², η πρόσβαση των νέων σε ευκαιρίες για εκπαίδευση, εργασία, κινητικότητα και δημοκρατική συμμετοχή σημείωνε βελτίωση έως το τέλος του 2019, μέχρι το ξέσπασμα της πανδημίας COVID-19. Η πανδημία είχε ως αποτέλεσμα τη διακοπή των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και άλλων μαθησιακών δραστηριοτήτων, την απώλεια θέσεων απασχόλησης και ευκαιριών σταδιοδρομίας, την κοινωνική απομόνωση και την εμφάνιση προβλημάτων ψυχικής υγείας.

Πριν από την πανδημία COVID-19: η κινητικότητα και η σύνδεση μεταξύ των νέων στην Ευρώπη ολοένα και αυξανόταν, χωρίς να λείπουν όμως οι εκπαιδευτικές και κοινωνικοοικονομικές ανισότητες

Το 2019³ περίπου 86 εκατομμύρια νέοι ζούσαν στην ΕΕ των 28 (ένας στους έξι ήταν μεταξύ 15 και 29 ετών). Το ποσοστό των νέων στον συνολικό πληθυσμό της ΕΕ στο διάστημα από το 2010 έως το 2019 μειώθηκε κατά 1,8 εκατοστιαίες μονάδες (τα υψηλότερα ποσοστά συρρίκνωσης παρατηρήθηκαν στις περιφέρειες της Βαλτικής και της Ανατολικής Ευρώπης), επιβεβαιώνοντας μια μακροπρόθεσμη τάση συρρίκνωσης του νεανικού πληθυσμού. Παράλληλα, ωστόσο, η μετανάστευση νέων εντός και προς την Ευρώπη έχει επιταχυνθεί από τη δεκαετία του 1990 και έπειτα.

Το 2019 ένας στους τρεις νέους στην ΕΕ ανέφερε ότι έχει διαμείνει στο εξωτερικό για τουλάχιστον δύο εβδομάδες για σπουδές, κατάρτιση, εργασία, ανταλλαγές ή εθελοντισμό⁴.

¹ Όπως εγκρίθηκε με το ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνεληθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας: Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία 2019-2027 (ΕΕ C 456 της 18.12.2018, σ. 1).

² Ο όρος «νεολαία» έχει πολλούς και διάφορους ορισμούς, ωστόσο, για στατιστικούς σκοπούς σε επίπεδο ΕΕ επιλέγεται συχνά το ηλικιακό φάσμα 15-29 ετών.

³ Όπου δεν προσδιορίζεται η πηγή, τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στην παρούσα έκθεση έχουν αντληθεί από τη διαδικτυακή βάση δεδομένων της Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>. Στο πλαίσιο αυτό, ως νέοι νοούνται τα άτομα ηλικίας από 15 έως 29 ετών.

⁴ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 478 (2019): Πώς θα οικοδομήσουμε μια ισχυρότερη, πιο ενωμένη Ευρώπη; Οι απόψεις των νέων. Η συγκεκριμένη ερώτηση δεν περιλάμβανε την τουριστική κινητικότητα ούτε τη διαμονή στο εξωτερικό με την οικογένεια.

Πάνω από το 40 % των νέων που σκέφτονταν να μεταβούν στο εξωτερικό για μάθηση ή εθελοντισμό, αλλά δεν το έπραξαν ποτέ, δήλωσαν ότι δεν είχαν την αναγκαία οικονομική δυνατότητα ή ανέφεραν οικογενειακούς, προσωπικούς ή άλλους λόγους που σχετίζονται με την εργασία.

Τα τελευταία έτη, μέχρι την εμφάνιση της πανδημίας COVID-19, οι ευρωπαϊκές οικονομίες βρίσκονταν σε τροχιά ανάκαμψης από την οικονομική κρίση. Ωστόσο, το 2019 περισσότεροι από 5 εκατομμύρια κάτοικοι της ΕΕ των 28, ηλικίας μεταξύ 15 και 29 ετών ήταν ακόμη άνεργοι (6,3 % του συνόλου των νέων ηλικίας 15–29 ετών ή 11,1 % του νεανικού εργατικού δυναμικού). Μεταξύ του 2015 και του 2019, τα ποσοστά ανεργίας των νέων μειώθηκαν σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, παραμένοντας όμως πάντα σε επίπεδα υπερδιπλάσια της γενικής ανεργίας. Λόγω της πανδημίας, τα ποσοστά της ανεργίας των νέων στην ΕΕ των 27 αυξήθηκαν από 11,9 % το 2019 σε 13,3 % το 2020. Οι νέοι χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να ενσωματωθούν με σταθερότητα στην αγορά εργασίας και οι ευάλωτες ομάδες παραμένουν σε μειονεκτική θέση στο εργασιακό περιβάλλον.

Οι νέοι επιδίδονται σε πολλές μορφές συμμετοχής στα κοινά και πολιτικής στράτευσης. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τα κοινωνικά κινήματα ή η ενασχόληση με μη θεσμοθετημένες μορφές συμμετοχής, όπως το παγκόσμιο νεανικό κίνημα κατά της κλιματικής αλλαγής «Fridays for Future» (Παρασκευές για το Μέλλον). Οι νέοι, επίσης, εκτιμούν τη σημασία της ψήφου ως σημαντικού διαύλου δημοκρατικής συμμετοχής: πάνω από τα δύο τρίτα των νέων στην ΕΕ έχουν ψηφίσει τουλάχιστον μία φορά σε τοπικές, εθνικές ή ευρωπαϊκές εκλογές. Η αυξητική τάση επιβεβαιώθηκε το 2019, στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁵. Επίσης, οι νέοι έχουν αρκετά θετική ή πολύ θετική άποψη για την ΕΕ, τείνουν να εμπιστεύονται περισσότερο την ΕΕ και αισθάνονται ικανοποιημένοι από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο σε σύγκριση με τους μεγαλύτερους σε ηλικία ενήλικες.

Η χρήση του διαδικτύου αποτελεί σημαντική συνιστώσα της ζωής των νέων στην ΕΕ των 28, δεδομένου ότι σε ποσοστό 90 % το χρησιμοποιούσαν σε καθημερινή βάση και σε ποσοστό 45 % συμμετείχαν σε δραστηριότητες ηλεκτρονικής μάθησης το 2019. Η ψηφιοποίηση δημιούργησε μεν πολλές ευκαιρίες αλληλεπίδρασης, μάθησης και συμμετοχής, αλλά επέφερε και προκλήσεις σε σχέση με τις ψηφιακές δεξιότητες και το ψηφιακό χάσμα, καθώς και τη δυνητική έκθεση σε επιβλαβές περιεχόμενο και επιβλαβείς επαφές. Οι νεαροί Ευρωπαίοι, ειδικά όσοι ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές και διαθέτουν χαμηλότερο επίπεδο τυπικής εκπαίδευσης, επανειλημμένα αναφέρουν περιορισμένη χρήση του διαδικτύου για σκοπούς αλληλεπίδρασης με δημόσιες αρχές, ενασχόλησης με το ηλεκτρονικό εμπόριο και τη συνεργατική οικονομία. Στις προκλήσεις περιλαμβάνονται η συνδεσιμότητα, η πρόσβαση σε ευρυζωνικές υπηρεσίες και η διαθεσιμότητα ψηφιακών συσκευών. Καθώς ο ψηφιακός εξοπλισμός και η σύνδεση με το διαδίκτυο αποτελούν πλέον απαραίτητα στοιχεία της μάθησης, το σχετικό κόστος της εκπαίδευσης έχει επιτείνει την ανισότητα.

⁵ Στη νεότερη ηλικιακή κατηγορία (δηλαδή στην ηλικιακή ομάδα 16/18-24), 42 % των ατόμων δήλωσαν ότι ψήφισαν έναντι μόλις 28 % το 2014. Αξιοσημείωτη ήταν επίσης η αύξηση στην ηλικιακή ομάδα 25-39 ετών (αύξηση από 35 % το 2014 σε 47 % το 2019). Ωστόσο, οι μεγαλύτεροι σε ηλικία ψηφοφόροι εξακολουθούν να παρουσιάζουν μεγαλύτερη προσέλευση στις εκλογές σε σύγκριση με τους νεότερους. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, The 2019 post-electoral survey, σ. 22.

Η έξαρση της νόσου COVID-19 επέφερε: επιτάχυνση των ψηφιακών τάσεων και ισχυρό αρνητικό αντίκτυπο στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την ψυχική υγεία

Η πανδημία COVID-19 επηρέασε και άσκησε πρωτοφανή πίεση στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης παγκοσμίως και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι περιορισμοί προκάλεσαν σημαντικές αλλαγές στη διδασκαλία και τη μάθηση, καθώς και στην επικοινωνία και τη συνεργασία εντός των εκπαιδευτικών κοινοτήτων. Αυτοί οι περιορισμοί είχαν επιπτώσεις στους εκπαιδευόμενους, στις οικογένειές τους, στους εκπαιδευτικούς, τους εκπαιδευτές, τους ερευνητές και τους επικεφαλής εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και σε επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο μιας κοινότητας και ασχολούνται με την εκπαίδευση και τη νεολαία.

Η μάθηση κατέστη σε πολλές περιπτώσεις δυσχερέστερη λόγω της έλλειψης στενής αλληλεπίδρασης με τους εκπαιδευτικούς και τους συμμαθητές, της λιγότερης έμφασης στη λεπτομέρεια κατά τη διδασκαλία, καθώς και λόγω των καθυστερήσεων. Η σωματική και συναισθηματική ευεξία διακυβεύτηκαν, καθώς τα σχολεία και τα πανεπιστήμια δεν ήταν σε θέση να προσφέρουν δομημένες δραστηριότητες ή πρόσβαση σε εγκαταστάσεις και υποστηρικτικές υπηρεσίες. Η κοινωνικοποιητική διάσταση της εκπαίδευσης έχει επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό και πολλοί νέοι άνθρωποι βιώνουν απομόνωση, άγχος και κατάθλιψη. Επιπλέον, οι νέοι από μειονεκτούντα περιβάλλοντα είχαν περισσότερες πιθανότητες να εκτεθούν σε αγχωτικές καταστάσεις στο σπίτι.

Η πανδημία ανέδειξε τις προϋπάρχουσες κοινωνικοοικονομικές ανισότητες σε ό,τι αφορά τις μαθησιακές ευκαιρίες των παιδιών στο σπίτι. Ολόκληρες ομάδες εκπαιδευόμενων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων από απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές, των μεταναστών και προσφύγων, των νέων με ειδικές ανάγκες και άλλων ατόμων από μειονεκτούντα περιβάλλοντα, κινδύνεψαν να αποκλειστούν από τη διαδικτυακή διδασκαλία και μάθηση. Πολλές οικογένειες και πολλοί εκπαιδευόμενοι δεν είχαν τις ικανότητες, τους πόρους και τον εξοπλισμό που απαιτούνται για να μπορέσουν να συμμετάσχουν στην εκπαίδευση εξ αποστάσεως· αυτό αποτέλεσε μείζον ζήτημα για εκείνους που σε κανονικές συνθήκες θα λάμβαναν στοχευμένη μαθησιακή υποστήριξη, επιδοτούμενα γεύματα ή πρόσβαση σε πλειάδα εξωσχολικών δραστηριοτήτων και καθοδήγηση.

Εν ολίγοις, ενώ το κλείσιμο των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων επηρέασε, σε κάποιον βαθμό, τη μαθησιακή πρόοδο όλων των εκπαιδευόμενων, η στροφή στη μάθηση εξ αποστάσεως είχε δυσανάλογα αρνητικό αντίκτυπο σε εκείνους που βρίσκονταν ήδη σε μειονεκτική θέση, αυξάνοντας την πιθανότητα εγκατάλειψης της εκπαίδευσης για τους εκπαιδευόμενους που διέτρεχαν τέτοιο κίνδυνο. Μετά τη σταθερή μείωση του ποσοστού των νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ) κατά τα προηγούμενα έτη, το 2020 αυτό το ποσοστό επανήλθε στο επίπεδο του 2017 (13,7%). Μια πρώτη αξιολόγηση των διαθέσιμων στοιχείων καταδεικνύει επίσης άνοδο του επιπέδου κοινωνικού αποκλεισμού κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Οι νέοι και τα παιδιά εμφανίζονται να διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο, ειδικά στις περιπτώσεις εκείνων που βρίσκονται ήδη σε μειονεκτική θέση. Δεν είναι ακόμη σαφείς οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις αυτής της διαταραχής, όμως μπορεί να επηρεάσει τα μελλοντικά ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και το επίπεδο απόκτησης δεξιοτήτων και μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Επιπλέον, η νόσος COVID-19 έχει πρωτοφανείς επιπτώσεις στην ψυχική και συναισθηματική υγεία των νέων, που αποτελούσε ήδη αντικείμενο προβληματισμού και πριν από την

πανδημία. Μετασχηματίζει με τρόπο συγκλονιστικό τις διαπροσωπικές τους σχέσεις και προκαλεί αισθήματα έντονης ανησυχίας και φόβου. Τα παιδιά, οι έφηβοι και οι νεαροί ενήλικες επηρεάστηκαν σοβαρότατα από τη διαταραχή των οικογενειακών και των κοινωνικών δεσμών, η δε οικονομική κρίση που προκλήθηκε από τους περιορισμούς στην κυκλοφορία έπληξε ιδιαίτερα τους νεαρούς Ευρωπαίους⁶.

Η COVID-19 έχει επιδεινώσει τις προϋπάρχουσες ανισότητες μεταξύ των νεαρών Ευρωπαίων στην αγορά εργασίας σε σύγκριση με τον υπόλοιπο εργαζόμενο πληθυσμό. Παρότι το 2020 τα ποσοστά ανεργίας αυξήθηκαν για όλες τις ηλικιακές ομάδες, η αύξηση ήταν εντονότερη στους νέους. Από τη σύγκριση των ποσοστών της ανεργίας των νέων το 2019 και το 2020 προκύπτει ότι η πτωτική τάση στο διάστημα μεταξύ των ετών 2013-2019 αντιστράφηκε το 2020 για όλες τις ηλικιακές ομάδες.

Οι κλάδοι που επλήγησαν περισσότερο από την κρίση ήταν εκείνοι στους οποίους απασχολούνται οι περισσότεροι νεαροί Ευρωπαίοι (δηλαδή λιανεμπόριο, φιλοξενία, εστίαση). Οι νεαρές γυναίκες, ειδικότερα, είναι πιθανότερο να πληγούν επειδή τα ποσοστά απασχόλησής τους σε αυτούς τους τομείς είναι υψηλότερα σε σύγκριση με τους νεαρούς άνδρες. Τα άτομα με σταθερές θέσεις εργασίας όπου υπάρχει δυνατότητα τηλεργασίας επλήγησαν σε μικρότερο βαθμό από την ανεργία σε σύγκριση με τα άτομα με επισφαλείς συμβάσεις απασχόλησης, ειδικά σε τομείς στους οποίους δεν είναι δυνατή η τηλεργασία.

Καθώς οι περισσότεροι νέοι χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για πρόσβαση σε πληροφορίες (65 %, Ευρωβαρόμετρο, 2019), η Επιτροπή στήριξε τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας, ώστε να βοηθήσει τους νέους να αντιμετωπίσουν την παραπληροφόρηση, μεταξύ άλλων και σε ό,τι αφορά τη νόσο COVID-19. Όσον αφορά τις ειδήσεις σχετικά με την πανδημία το 2020, οι νεαροί Ευρωπαίοι απάντησαν ότι προτιμούσαν να εμπιστευτούν, ως επί το πλείστον, επιστημονικές πηγές πληροφοριών, ακολουθούμενες από τις ιστοσελίδες εθνικών κυβερνήσεων⁷. Οι νέοι κατάφεραν να επιδείξουν εξαιρετική ανθεκτικότητα και συμμετείχαν επίσης στην άμβλυνση των επιπτώσεων της πανδημίας. Πολλοί συμμετείχαν σε εθελοντικές δράσεις και σε δράσεις διαγενεακής στήριξης.

3. Στοιχεία για την κατάσταση στον τομέα της νεολαίας

Οι οργανώσεις νεολαίας και οι οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους συμβάλλουν σε πολλές ευρωπαϊκές πολιτικές όπως οι πολιτικές για την εκπαίδευση, την ένταξη, την υγεία και την απασχόληση. Είναι επίσης, βασικοί εταίροι στην υλοποίηση της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία. Στη μελέτη σχετικά με το τοπίο της εκπροσώπησης των νέων στην ΕΕ (Study on the landscape of youth representation in the EU)⁸ του 2019 αναφέρθηκε ότι ο τομέας της νεολαίας της ΕΕ εν γένει παρουσιάζει ανάπτυξη και ότι οι παραδοσιακές δομές που απευθύνονται στη νεολαία,

⁶ ΟΟΣΑ, 2020. Youth and Covid-19. Response, Recovery and resilience. ΟΟΣΑ, 2020. ΔΟΕ, 2020. Covid and Youth. Impacts on Jobs, Education, Rights and mental Well-being. ΔΟΕ, 2020. Eurostat, 2020. Being young in Europe today – health. Statistics Explained. Διατίθεται στην ακόλουθη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Being_young_in_Europe_today_-_health#Life_expectancy_and_mortality_rates. Πρόσβαση στις 19/3/2021.

⁷ Ευρωβαρόμετρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, «Uncertainty/EU/hope. Public opinion in times of covid-19» (Αβεβαιότητα/ΕΕ/ελπίδα. Η κοινή γνώμη στην εποχή της νόσου COVID-19), που διεξήχθη τον Οκτώβριο του 2020.

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/57e87ca0-900d-11ea-812f-01aa75ed71a1>.

όπως οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και τα δίκτυα, συνεχίζουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο. Οι δομές αυτές χρησιμοποιούν ολοένα και περισσότερο διαδικτυακές μεθόδους προσέγγισης, ακόμη και πριν από την πανδημία COVID-19. Οι ΜΚΟ συχνά συνδυάζουν τα διαδικτυακά μέσα κοινωνικής δικτύωσης με την «επιτόπου» συμμετοχή με φυσική παρουσία, όπως είναι η συμμετοχή στα σχολεία, η διοργάνωση κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για νέους και η προσέλκυση νέων στο πλαίσιο συγκεντρώσεων.

Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά την κατάσταση στον τομέα της νεολαίας στην ΕΕ μέσω ειδικών εργαλείων όπως είναι ο Κόμβος Γνώσης για τη νόσο COVID-19 που δρομολογήθηκε το 2020 σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης. Στο πλαίσιο ανάλυσης που διενεργήθηκε από τον Κόμβο Γνώσης φαίνεται ότι το 70 % των οργανώσεων δεν μπόρεσαν να διατηρήσουν περισσότερο από το 20 % των δραστηριοτήτων τους, σχεδόν το 60 % εξ αυτών χρειάστηκε να επανεξετάσουν τον τρόπο λειτουργίας τους και να βρουν τρόπους μετάβασης στην ψηφιοποίηση και σε ποσοστό άνω του 85 % αναγκάστηκαν να ακυρώσουν μία ή περισσότερες εκδηλώσεις λόγω της πανδημίας. Οι συνέπειες στην εκπροσώπηση των νέων, συμπεριλαμβανομένων των αυστηρών περιορισμών στις μεθόδους συμμετοχής με φυσική παρουσία, εξακολουθούν να χρήζουν περαιτέρω αξιολόγησης.

Η «μελέτη για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους στην ΕΕ»⁹, η οποία διεξήχθη το 2021, επικεντρώθηκε στις ανάγκες των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, σε επίπεδο βάσης και στις υφιστάμενες δημόσιες πολιτικές στο πλαίσιο της πανδημίας. Καταδεικνύει ότι η σημερινή κατάσταση έχει εντείνει την ανάγκη για περαιτέρω πόρους που θα αντισταθμίσουν το πρόσθετο κόστος ή θα καλύψουν τα ελλείμματα στον προϋπολογισμό, καθώς και την ανάγκη για ευρύτερη πρόσβαση σε ψηφιακές υποδομές και υλικό. Η εντατικότερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων των ψηφιακών εργαλείων για κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους θα ενισχύσει καθοριστικά τις γνώσεις των νέων για τις ψηφιακές τεχνολογίες και την ευαισθητοποίησή τους σε ό,τι αφορά τους δυνητικούς κινδύνους που σχετίζονται με αυτές.

4. Πρόοδος προς την επίτευξη των γενικών στόχων

Η προσέγγιση της Επιτροπής για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία αντικατοπτρίζει τις αυξανόμενες προσδοκίες των νέων για συμμετοχή και συνεισφορά, ώστε να καταστούν οι κοινωνίες μας περισσότερο συμπεριληπτικές, ανθεκτικές, πράσινες και ψηφιακές. Οι νέοι καταβάλλουν προσπάθειες να συνδεθούν, να ανταλλάξουν απόψεις και να συνεργαστούν σε όλη την Ευρώπη και πέραν αυτής. Η επιθυμία να νιώσουν ασφάλεια οι νέοι και ο τομέας της νεολαίας βρίσκεται στο επίκεντρο της υλοποίησης της στρατηγικής.

Η κατάσταση το 2020 και το 2021 ήταν κάθε άλλο παρά η αναμενόμενη σε ό,τι αφορά τις διεθνείς ανταλλαγές νέων και τις διασυνοριακές δραστηριότητες εθελοντισμού, καθώς η πανδημία έπληξε σε μεγάλο βαθμό την υλοποίηση σχεδίων κινητικότητας των νέων. Συνεπώς, από την έξαρση της πανδημίας και έπειτα, η αντιμετώπιση των επιπτώσεών της στα παιδιά και στους νέους έχει υψηλή προτεραιότητα στο θεματολόγιο της Επιτροπής. Στη

⁹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5a8beedc-f0e1-11eb-a71c-01aa75ed71a1>.

διάρκεια του προηγούμενου έτους, η Επιτροπή προσάρμοσε μέσα όπως το πρόγραμμα Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, ώστε να ανταποκρίνονται σε τέτοιου είδους διαταραχές παρέχοντας εναλλακτικές λύσεις, ειδικότερα ψηφιακές, στις δραστηριότητές τους.

Ομοίως, κατά τα έτη 2020-2021, η υλοποίηση της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία δέχτηκε σοβαρό πλήγμα λόγω της πανδημίας. Ορισμένες από τις δραστηριότητες που είχαν προγραμματιστεί στο πρόγραμμα εργασίας της ΕΕ για τη νεολαία 2019-2021 χρειάστηκε να τροποποιηθούν, να αναπρογραμματιστούν ή ακόμη και να ακυρωθούν. Τα σχέδια κινητικότητας των νέων δέχτηκαν ισχυρό πλήγμα λόγω της πανδημίας.

Αύξηση της ίσης πρόσβασης των νέων σε ευκαιρίες — προοπτικές εκπαίδευσης, κατάρτισης, μάθησης, απασχόλησης

Την τελευταία τριετία η ΕΕ έχει αναπτύξει πολλές δραστηριότητες για τη νεολαία και από κοινού με τη νεολαία, μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων που στηρίζουν προτεραιότητες πολιτικής και με τον γενικό στόχο της αύξησης της ίσης πρόσβασης των νέων σε ευκαιρίες. Η «**δημιουργία ευκαιριών για τη νεολαία**» αποτέλεσε επίσης την κοινή θεματική της τριάδας των προεδριών του Συμβουλίου της ΕΕ που απαρτιζόταν από **τη Ρουμανία, τη Φινλανδία και την Κροατία** από τον Ιανουάριο του 2019 έως τον Ιούνιο του 2020.

Το πρόγραμμα **Erasmus+** και το **Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης** στηρίζουν τη μαθησιακή κινητικότητα, τον εθελοντισμό και τη δημοκρατική συμμετοχή, παρέχοντας σε νέους ανθρώπους πολύτιμες ευκαιρίες να διευρύνουν τις προοπτικές τους, να αναπτύξουν νέες δεξιότητες και να ενδυναμώσουν την αίσθηση του ανήκειν στην ΕΕ. Με αυξημένο προϋπολογισμό σε σύγκριση με την περίοδο 2014-2020 και με την ενσωμάτωση νέων ειδικών δράσεων, τα νέα προγράμματα για την περίοδο 2021-2027 αποτελούν ισχυρά εργαλεία για την αντιμετώπιση πολλών προκλήσεων με τις οποίες αναμετρείται η νεότερη γενιά μας. Με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το προηγούμενο πρόγραμμα, το Erasmus+ 2021-2027 έχει καταστεί πλέον περισσότερο συμπεριληπτικό και προσβάσιμο, ενώ ταυτόχρονα συνεχίζει να υποστηρίζει τη διά βίου μάθηση και την καινοτόμο εκπαίδευση και κατάρτιση τόσο στην Ευρώπη όσο και πέραν αυτής.

Υπό το πρίσμα της πανδημίας, είναι σημαντικότερο από ποτέ να μειωθούν οι διαρθρωτικοί φραγμοί στη μάθηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων που επηρεάζουν τις προοπτικές απασχόλησης των νέων και τη συμμετοχή τους στη κοινωνία. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την **υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης** έως το 2025¹⁰ επιδιώκει να εμπλουτίσει περαιτέρω την ποιότητα των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και τη συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς σε αυτά, καθώς και να εξαλείψει τους φραγμούς στη διασυννοριακή μάθηση. Η νέα ανακοίνωση για τον **Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας**¹¹ εστιάζει στην αναβάθμιση και στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων για τους ερευνητές, με στόχο τη διασφάλιση απασχολησιμότητας και αποτελεσματικότητας. Προάγονται οι συνέργειες μεταξύ τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας, με βάση την πρωτοβουλία των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων που υποστηρίζεται από το πρόγραμμα Erasmus+, και με συμπληρωματική στήριξη από τα προγράμματα «Ορίζων 2020» / «Ορίζων Ευρώπη». Επίσης, η Επιτροπή, από κοινού με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη, θα

¹⁰ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_el

¹¹ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/strategy-2020-2024/our-digital-future/era_en

δημιουργήσει **ευρωπαϊκή στρατηγική για τα πανεπιστήμια**¹², η οποία θα εστιάζει, μεταξύ άλλων, στην υποστήριξη των νέων ταλέντων. Η Επιτροπή καταρτίζει **σύσταση του Συμβουλίου** σχετικά με την **ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια**, με σκοπό την αύξηση της χρήσης και της αναγνώρισης σύντομων κύκλων μαθημάτων από φορείς παροχής τυπικής και μη τυπικής μάθησης.

Η υιοθέτηση του νέου **Σχεδίου Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση**¹³ στηρίζει την ανάπτυξη των ψηφιακών τεχνολογιών που απαιτούνται για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, καθώς και τον εφοδιασμό όλων των πολιτών με ψηφιακές δεξιότητες. Τον Αύγουστο του 2021 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση **σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τη μικτή μάθηση** με σκοπό την παροχή καλύτερης υποστήριξης σε σχολεία και εκπαιδευόμενους που έχουν επηρεαστεί από την ψηφιακή μετάβαση λόγω της πανδημίας, μεταξύ άλλων, μέσω πρόσθετων μαθησιακών ευκαιριών και στοχευμένης υποστήριξης σε εκπαιδευόμενους που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες¹⁴.

Εικόνα: Επίτευξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης

Η συμβολή στη βελτίωση της απασχολησιμότητας των νέων και η στήριξη του στόχου για τη νεολαία «**Ποιοτική απασχόληση για όλους**» τίθενται ως υψηλές προτεραιότητες. Στα **συμπεράσματα του Συμβουλίου για τους νέους και το μέλλον της εργασίας**¹⁵ προσδιορίστηκαν διορθωτικά μέτρα για τις επισφαλείς συνθήκες εργασίας που αντιμετωπίζουν οι νέοι, όπως κοινωνική ασφάλιση που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους, συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, προώθηση της διά βίου μάθησης, διασφάλιση της ομαλής μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία και από τη μία εργασία στην άλλη, καθώς και ίση πρόσβαση σε ποιοτικές θέσεις εργασίας για όλους τους νέους.

¹² Προσωρινή ονομασία.

¹³ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_el

¹⁴ Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τη μικτή μάθηση για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς, [COM\(2021\) 455 final](#).

¹⁵ EE 2019/C 189/05.

Το **ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων**¹⁶ προάγει την αναβάθμιση και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες της ανάκαμψης. Με στόχο την καλύτερη ανοικοδόμηση μετά τη νέα οικονομική ύφεση που προκλήθηκε από την πανδημία και είχε σοβαρό αντίκτυπο στους νέους, η Επιτροπή ενέκρινε το 2020 τη δέσμη μέτρων **στήριξης της απασχόλησης των νέων**¹⁷. Η στήριξη της απασχόλησης των νέων — γέφυρα προς την απασχόληση για την επόμενη γενιά δομείται γύρω από τέσσερις άξονες: ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία¹⁸, θωράκιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για το μέλλον, ανανεωμένη ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας και πρόσθετα στοιχεία στήριξης της απασχόλησης των νέων. Η ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία προσπαθεί να διασφαλίσει ότι όλοι οι νέοι ηλικίας κάτω των 30 ετών θα λαμβάνουν προσφορά καλής ποιότητας είτε για απασχόληση είτε για συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή πρακτική άσκηση εντός περιόδου τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την εκπαίδευση.

Το νέο **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+** θα εξακολουθήσει να είναι σημαντικό για την επένδυση σε ανθρώπινους πόρους, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων. Επιπλέον, το ταμείο θα στηρίζει μέτρα για την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη των νέων, με έμφαση σε όσους βρίσκονται σε ευάλωτη ή μειονεκτική θέση.

Έως το τέλος του 2021 η Επιτροπή θα δρομολογήσει αξιολόγηση της **σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης** του 2014, σύσταση η οποία παροτρύνει τις χώρες της ΕΕ να βελτιώσουν την ποιότητα των περιόδων πρακτικής άσκησης, ιδίως όσον αφορά το μαθησιακό περιεχόμενο και τις συνθήκες εργασίας, με σκοπό να διευκολυνθεί η μετάβαση στην εργασία.

Παρακάτω ακολουθεί επισκόπηση των βασικών δράσεων της ΕΕ κατά την πρώτη φάση της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία, η οποία διαρθρώνεται με βάση τους τρεις πυλώνες.

Ενεργοποίηση

Ενίσχυση της δημοκρατικής συμμετοχής των νέων

Η ενίσχυση της δημοκρατικής συμμετοχής των νέων και η παροχή ειδικών χώρων για τη νεολαία σε όλους τους τομείς της κοινωνίας αποτελούν επίσης παράγοντες καθοριστικής σημασίας για τη διατήρηση μιας δυναμικής κοινωνίας των πολιτών στην Ευρώπη. Η τριάδα των προεδριών του Συμβουλίου της ΕΕ που αποτελείται από τη Γερμανία, την Πορτογαλία και τη Σλοβενία (Ιούλιος 2020 - Δεκέμβριος 2021) επέλεξε ως κοινή θεματική την προτεραιότητα με τίτλο **«Europe for YOUth - YOUth for Europe: Χώρος και συμμετοχή για όλους»** σε συνάρτηση με τον ευρωπαϊκό στόχο για τη νεολαία αριθ. 9 «Χώρος και συμμετοχή για όλους». Αυτό είναι και το θέμα του όγδοου κύκλου του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία.

Τα **[συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση της δημοκρατικής συνείδησης και της δημοκρατικής συμμετοχής των νέων στην Ευρώπη](#)**¹⁹ αποτυπώνουν

¹⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=en>

¹⁷ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=22829&langId=el>

¹⁸ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=el>

¹⁹ EE 2020/C 415/09.

τις ιδέες και τις απόψεις που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάσκεψη της ΕΕ για τη νεολαία τον Οκτώβριο του 2020. Κατά την εν λόγω εκδήλωση, νέοι από ολόκληρη την Ευρώπη συζήτησαν διάφορα θέματα με τους πολιτικούς ηγέτες και διατύπωσαν συγκεκριμένα αιτήματα σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να υλοποιηθεί ο ευρωπαϊκός στόχος για τη νεολαία αριθ. 9 «Χώρος και συμμετοχή για όλους».

Τα [συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα την ενίσχυση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης](#) προάγουν τη συμμετοχή των νέων σε πολιτικές και άλλες διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο²⁰. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου καλούν τα κράτη μέλη να ενδυναμώσουν τους νέους μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της ενημέρωσης που απευθύνεται ειδικά στους νέους, της ανατροφοδότησης, της μη τυπικής και άτυπης μάθησης και των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους. Τα συμπεράσματα επίσης καλούν την Επιτροπή να διοργανώσει δραστηριότητες μάθησης από ομοτίμους (τον Ιούνιο του 2021 πραγματοποιήθηκε δραστηριότητα για την εφαρμογή προσέγγισης με γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα στις πολιτικές για τη νεολαία) και να συμβάλει στην ανάπτυξη γνώσεων και ικανοτήτων σχετικά με τη συμμετοχή των νέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε πολλαπλά επίπεδα.

Με πρωτοβουλία της ρουμανικής προεδρίας του Συμβουλίου, το ψήφισμα του Συμβουλίου του 2019 όρισε νέες κατευθυντήριες γραμμές για τη διακυβέρνηση του **διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία**²¹. Αναπτύχθηκε μεθοδολογία την οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι ομάδες εργασίας για να σχεδιάζουν τους τοπικούς, εθνικούς και ευρωπαϊκούς διαλόγους τους. Η συμμετοχή ερευνητών στον κύκλο (οι οποίοι υποστήριζαν την προετοιμασία των εργαλειοθηκών της διαβούλευσης ή ανέλυσαν τις απαντήσεις των νέων) υπήρξε καθοριστική για τη βελτίωση της ποιότητας των εν λόγω διαδικασιών και θα μπορούσε συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση της επικοινωνίας στην εποχή μετά την πανδημία COVID-19.

Πάνω από 56 000 νέοι από ολόκληρη την Ευρώπη συμμετείχαν στον έβδομο κύκλο του διαλόγου για τη νεολαία εστιάζοντας στο θέμα «Δημιουργία ευκαιριών για τους νέους» που βασίστηκε στα επιτεύγματα του προηγούμενου διαλόγου, κυρίως δε στην έγκριση της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία και των [ευρωπαϊκών στόχων για τη νεολαία](#). Στο [ψήφισμα του Συμβουλίου ως προς τα αποτελέσματα του 7ου κύκλου διαβουλεύσεων του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία](#)²², που εγκρίθηκε τον Μάιο του 2020, παρουσιάζονται οι βασικές συστάσεις του εν λόγω κύκλου.

Η **ανανεωμένη έκδοση της Ευρωπαϊκής Δικτυακής Πύλης της Νεολαίας της Επιτροπής**, η οποία τέθηκε σε λειτουργία το 2020, περιλαμβάνει ειδική ενότητα αφιερωμένη στη διαδικασία του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία. Η πύλη χρησιμοποιείται για τη δημοσίευση διαδικτυακών διαβουλεύσεων, όπως η **έρευνα για τον όγδοο κύκλο του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία**. Η εν λόγω έρευνα δρομολογήθηκε την άνοιξη του 2021 με σκοπό την κατανόηση των απόψεων των νέων σχετικά με το θέμα «Χώρος και συμμετοχή για όλους»²³. Πάνω από τα δύο τρίτα των 8 500 συμμετεχόντων θεωρούσαν πως ασκούν ελάχιστη ή καθόλου επιρροή στις δημόσιες πολιτικές και στη λήψη πολιτικών αποφάσεων, και εξέφρασαν την ανάγκη για περισσότερους χώρους συμμετοχής και για εκπαίδευση για την

²⁰ EE 2020/C, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8766-2021-INIT/el/pdf>

²¹ EE C 189.

²² EE 2020/C 212 I.

²³ <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/EU-YOUTH-DIALOGUE-8TH-CYCLE?surveylanguage=EL>

ιδιότητα του πολίτη. **Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο** πρόκειται επίσης να δρομολογηθεί το τελευταίο τρίμηνο του 2021 με σκοπό να διερευνήσει τη συμμετοχή των νέων στον κοινωνικό βίο και στα κοινά, και να συγκεντρώσει τις ιδέες τους για το μέλλον της Ευρώπης.

Η ΕΕ προάγει ενεργά τη **συμμετοχή των νέων στη χάραξη πολιτικής σε παγκόσμιο επίπεδο**, με βάση την πείρα από τον διάλογο της ΕΕ για τους νέους. Το γραφείο περιφερειακής συνεργασίας των νέων, για παράδειγμα, είναι κοινή διακυβερνητική πρωτοβουλία των έξι υποψηφίων και δυνάμει υποψηφίων χωρών των Δυτικών Βαλκανίων που έχει ως στόχο να καλλιεργήσει το πνεύμα της συμφιλίωσης και της κατανόησης μεταξύ των νέων της περιφέρειας μέσω ενδοπεριφερειακών ανταλλαγών και συνεργασίας των νέων. Το 2021 η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων για τη σύσταση **συμβουλίου εκπροσώπησης των νέων** για διεθνείς συμπράξεις με σκοπό τη δημιουργία ενός χώρου για την ουσιαστική συμμετοχή των νέων στην πολιτική διεθνούς συνεργασίας της ΕΕ. Τα 25 επιλεγμένα μέλη του συμβουλίου θα συμβάλουν στη διαμόρφωση περισσότερο συμμετοχικής, συναφούς και αποτελεσματικής δράσης της ΕΕ για τους νέους στις χώρες εταίρους της ΕΕ.

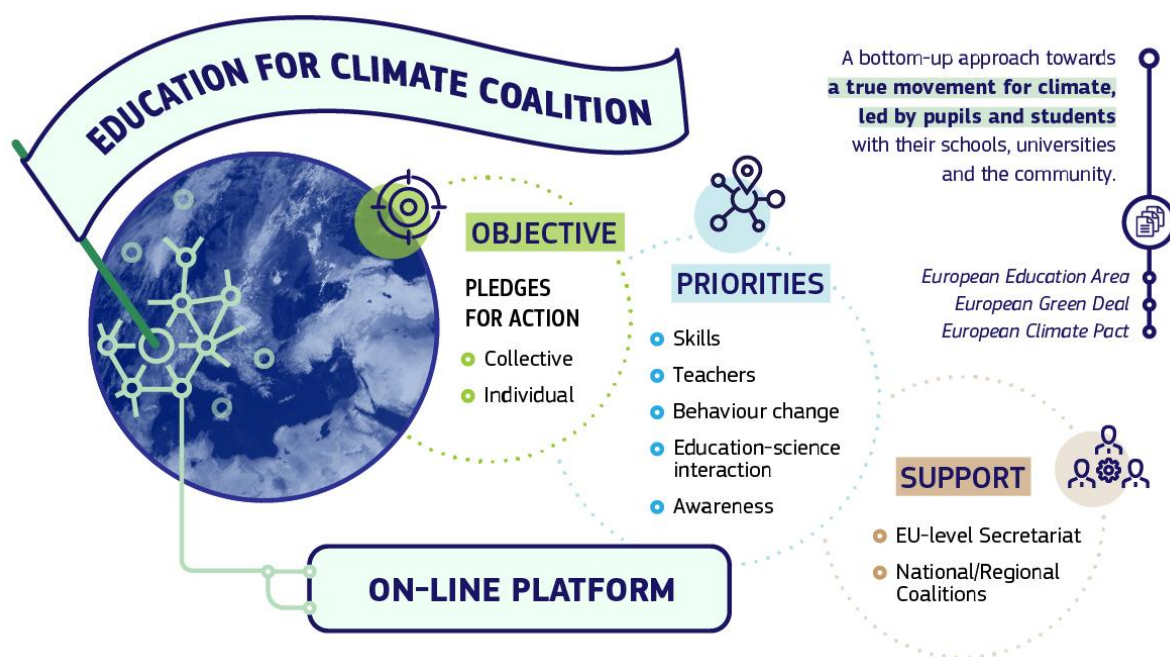
Στήριξη της δίκαιης πράσινης μετάβασης

Η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της **Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας** στηρίζοντας την έκκλησή της για δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς μετάβαση, μεταξύ άλλων και σε τομείς τους οποίους οι νεαροί Ευρωπαίοι προσδιορίζουν ως σημαντικότερους για τους ίδιους: προστασία του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Από το 2019, η ενασχόληση και η συμμετοχή των νέων στα κοινά, ειδικότερα μέσω του παγκόσμιου κινήματος για την κλιματική αλλαγή, φανερώνει τη σημασία που αποδίδουν οι νέοι στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και στην επίτευξη κλιματικής δικαιοσύνης.

Η **πράσινη διάσταση έχει επίσης ενσωματωθεί ως πρωταρχική προτεραιότητα στο νέο πρόγραμμα Erasmus+ και στο Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης**. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και ανταποκρινόμενη στις αυξανόμενες ανησυχίες των νέων για την επιδείνωση της κατάστασης του κλίματος και του περιβάλλοντος, η Επιτροπή εφαρμόζει και προετοιμάζει ορισμένες πρωτοβουλίες. Το **ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα** δρομολογήθηκε το 2020 με σκοπό να ενώσει ανθρώπους από όλους τους χώρους, συμπεριλαμβανομένης της νεολαίας, με στόχο να γίνουν καλύτερα κατανοητές οι προκλήσεις της πράσινης μετάβασης, να κληθούν όλοι οι Ευρωπαίοι να συμμετάσχουν και να ωφεληθούν, να αναπτυχθούν λύσεις μικρής και μεγάλης κλίμακας και να δοθεί το έναυσμα για την πραγματοποίηση και κλιμάκωση θετικών αλλαγών²⁴. Μετά την έγκριση της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, η Επιτροπή καταρτίζει **σύσταση του Συμβουλίου για την ενθάρρυνση της συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα** ως ένα πρώτο βήμα για τη στήριξη των χωρών της ΕΕ στη συνεργασία τους σχετικά με αυτό το θέμα. Ειδική εκστρατεία ευαισθητοποίησης των νέων για τη φύση και τη βιοποικιλότητα θα διεξαχθεί στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τη βιοποικιλότητα. Η **συμμαχία «Εκπαίδευση για το Κλίμα»**, μια πρωτοβουλία βάσης για μια κλιματικά ουδέτερη κοινωνία,

²⁴ COM(2020) 788 final.

με επικεφαλής μαθητές και σπουδαστές, με τα σχολεία τους, τα πανεπιστήμια και την κοινότητα, περιλαμβάνει δεσμεύσεις για συγκεκριμένη δράση.

Σύνδεση

Δραστηριότητες κινητικότητας που επλήγησαν σοβαρά από την πανδημία

Η έξαρση της νόσου COVID-19 έπληξε σε μεγάλο βαθμό πολλές από τις εμπειρίες μαθησιακής κινητικότητας του προγράμματος Erasmus+. Ένα τέταρτο των σπουδαστών που συμμετείχαν σε δραστηριότητες κινητικότητας εκείνο το χρονικό διάστημα αναγκάστηκαν να ακυρώσουν την εμπειρία τους στο εξωτερικό και να επιστρέψουν στη χώρα τους²⁵. Ο αριθμός των εκπαιδευομένων που ξεκίνησαν δραστηριότητα κινητικότητας στο εξωτερικό²⁶ το 2020 υποδιπλασιάστηκε σε σύγκριση με τον αντίστοιχο του 2019.

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους, η Επιτροπή στήριξε οργανισμούς και άτομα που συμμετείχαν στο πρόγραμμα Erasmus+ και στο Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, αντιμετωπίζοντας τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας όπως είναι οι σοβαροί περιορισμοί στην κινητικότητα με φυσική παρουσία. Η Επιτροπή θέσπισε μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων, όπως η δυνατότητα αντικατάστασης των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων με φυσική παρουσία με εικονικές δραστηριότητες, η δυνατότητα πραγματοποίησης δραστηριοτήτων μεικτού τύπου ή η δυνατότητα αναβολής έργων, έχοντας ως βασικό στόχο την ασφάλεια και προστασία των συμμετεχόντων.

Επίσης, η Επιτροπή ανέλαβε στοχευμένες δράσεις με σκοπό να συνδράμει τα κράτη μέλη στην προσπάθειά τους να κινητοποιήσουν στήριξη για την εξ αποστάσεως μάθηση, και

²⁵ Έρευνα που διεξήχθη από το δίκτυο σπουδαστών Erasmus, Μάρτιος 2020.

²⁶ Δεδομένα του προγράμματος Erasmus+ σχετικά με τις εμπειρίες κινητικότητας στο εξωτερικό στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για περίοδο τουλάχιστον ενός μηνός.

ειδικότερα για ψηφιακές λύσεις. **Τον Αύγουστο του 2020, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, δημοσιεύτηκαν δύο έκτακτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τη στήριξη της «ετοιμότητας για ψηφιακή εκπαίδευση» και της «δημιουργικότητας», μεταξύ άλλων και για τον τομέα της νεολαίας: καθεμία από τις προσκλήσεις παρέχει 100 εκατ. EUR για την αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών προκλήσεων που προκύπτουν λόγω της πανδημίας COVID-19 μέσω συνεργατικών έργων.**

Ευκαιρίες κινητικότητας στα προγράμματα της περιόδου 2021-2027

Τα προγράμματα Erasmus+, «Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης» και «Ορίζων Ευρώπη» της περιόδου 2021-2027 παρέχουν σε νέους γενικά καθώς και σε νέους ερευνητές ειδικότερα πολλές ευκαιρίες σύνδεσης, ανταλλαγής, συνεργασίας, πολιτιστικής δράσης και συμμετοχής στα κοινά, στην Ευρώπη.

Με σχεδόν διπλάσιο προϋπολογισμό, το νέο **πρόγραμμα Erasmus+** παρέχει ενισχυμένες και νέες ευκαιρίες για διακρατική μαθησιακή κινητικότητα και συνεργασία για όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, εισάγοντας, επίσης, ευκαιρίες κινητικότητας και για μαθητές. Η πρωτοβουλία **DiscoverEU**, μια πρόσφατη επιτυχημένη πιλοτική πρωτοβουλία που δίνει σε δεκαοκτάχρονους την ευκαιρία να ανακαλύψουν την Ευρώπη μέσα από μαθησιακές εμπειρίες στο εξωτερικό, έχει ενσωματωθεί στο πρόγραμμα Erasmus+. Η δράση δεν παρέχει μόνο μια ταξιδιωτική κάρτα στους δεκαοκτάχρονους αλλά, επιπλέον, ενθαρρύνει τη σύνδεση και τον πολιτιστικό διάλογο μεταξύ νέων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το πρόγραμμα Erasmus+ πλέον περιλαμβάνει δραστηριότητες συμμετοχής των νέων που παρέχουν σε νέους εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης περισσότερες δυνατότητες ανάληψης ενεργού ρόλου στις διαδικασίες της κοινωνίας των πολιτών και τις δημοκρατικές διαδικασίες σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το νέο **Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης** θα επιτρέψει στους νέους να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων μέσω του εθελοντισμού ή με την υλοποίηση των δικών τους έργων αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένων έργων εθελοντισμού στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας σε όλο τον κόσμο από το 2022.

Η Επιτροπή καταρτίζει **επανεξέταση της σύστασης του Συμβουλίου του 2008 σχετικά με την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην ΕΕ** με σκοπό την περαιτέρω στήριξη των ευκαιριών για κινητικότητα και εθελοντισμό. Η εν λόγω επανεξέταση είναι συναφής και επίκαιρη στο πλαίσιο της πανδημίας και των αναδυόμενων προτεραιοτήτων της (υγεία και ασφάλεια των εθελοντών, διαγενεακή αλληλεγγύη) και διερευνά νέες μορφές εθελοντισμού όπως ο ψηφιακός ή ο μεικτός εθελοντισμός. Η εξάλειψη των εμποδίων στη διασυνοριακή κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένων των εμποδίων νομικού ή διοικητικού χαρακτήρα, προσδιορίστηκε ως τομέας καθοριστικής σημασίας για τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στο πλαίσιο της βασικής παραμέτρου που αφορά τη «Σύνδεση». Η αναθεώρηση της σύστασης του Συμβουλίου βασίστηκε στα αποτελέσματα των εργασιών ομάδας εμπειρογνομόνων, ειδικής μελέτης, αξιολόγησης και δημόσιας διαβούλευσης που διοργανώθηκε στο διάστημα μεταξύ των ετών 2019-2021.

Χειραφέτηση

Προαγωγή της κοινωνικής ένταξης και της ανάκαμψης

Διάφορες δράσεις της ΕΕ εστιάζουν στην ανάπτυξη **προσέγγισης χωρίς αποκλεισμούς**, με συγκεκριμένα μέτρα για τα παιδιά και τους νέους σε μειονεκτική θέση, όπως η **στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού**, η πρωτοβουλία για την εγγύηση για τα παιδιά, το πρόγραμμα Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, ή με μέτρα που αφορούν την **ένταξη των νέων μεταναστών και προσφύγων**. Η Επιτροπή καταρτίζει **σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την πρωτοβουλία «Δρόμοι προς τη σχολική επιτυχία» (Pathways to school success)**, η οποία απευθύνεται στους μειονεκτούντες εκπαιδευόμενους.

Η **στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού**²⁷, η οποία εγκρίθηκε τον Μάρτιο του 2021, αναγνωρίζει τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στα παιδιά και περιλαμβάνει στοχευμένες δράσεις για να ενθαρρύνει την προαγωγή και την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού. Η συμμετοχή των παιδιών και των νέων στον πολιτικό και δημοκρατικό βίο της ΕΕ είναι επίσης μία από τις έξι θεματικές προτεραιότητες της εν λόγω στρατηγικής, που απορρέει από τις απόψεις περισσότερων από 10 000 παιδιών ηλικίας 11-18 ετών²⁸.

Στηρίζοντας τις «Ευκαιρίες για τη νεολαία των αγροτικών περιοχών» στο πλαίσιο των στόχων για τη νεολαία, τα **συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με περισσότερες ευκαιρίες για νέους σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές**²⁹, που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια της κροατικής προεδρίας του Συμβουλίου, ενθαρρύνουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την αξιοποίηση των ευκαιριών τις οποίες παρέχουν προγράμματα και πολιτικές που σχετίζονται με τη νεολαία, προκειμένου να βελτιωθεί η απασχολησιμότητα, η κινητικότητα και η συμμετοχή των νέων. Προωθούν προσεγγίσεις που αποσκοπούν στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των αστικών και των απομακρυσμένων/αγροτικών περιοχών.

Οι δύο **πρωτοβουλίες επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού** (CRII και CRII+) επέτρεψαν στα κράτη μέλη να κινητοποιήσουν και να ανακατευθύνουν τους διαθέσιμους πόρους των ταμείων της πολιτικής συνοχής της ΕΕ για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 καθώς και του αντίκτυπού της στους νέους. Η εν λόγω στήριξη της ΕΕ συμπληρώθηκε με τη δέσμη **REACT-EU** (Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης) ύψους 50,6 δισ. EUR, που αποτελεί τη συνέχεια και την επέκταση στην αντιμετώπιση της κρίσης και στα μέτρα αποκατάστασης και λειτουργεί ως γέφυρα προς τη μακροπρόθεσμη πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική ανάκαμψη της οικονομίας. Τα κράτη μέλη θα χρησιμοποιήσουν αυτούς τους πρόσθετους πόρους για να βοηθήσουν τους νέους σε ό,τι αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και σε κοινωνικές υπηρεσίες.

Ποιοτικές κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για όλους τους νέους

Η ευρωπαϊκή στρατηγική για τη νεολαία κατέστησε σαφή την ανάγκη για επένδυση, αναγνώριση και πλαισίωση των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους. Η φινλανδική προεδρία του Συμβουλίου εστίασε στη στήριξη και την ανάπτυξη των

²⁷ COM(2021) 142 final.

²⁸ [The EU Strategy on the Rights of the Child and the European Child Guarantee \(Η στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού και η ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά\) | Ευρωπαϊκή Επιτροπή \(europa.eu\)](#).

²⁹ EE 2020/C 193/03.

κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους με δύο δέσμες συμπερασμάτων του Συμβουλίου. Τα συμπεράσματα σχετικά με την ψηφιακή εργασία στον τομέα της νεολαίας³⁰ καλούν τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να ενθαρρύνουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, να προωθήσουν και να αξιοποιήσουν τα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, τις δραστηριότητες μάθησης από ομοτίμους και την έρευνα, καθώς και να βελτιώσουν τις ψηφιακές ικανότητες μέσω της μη τυπικής μάθησης και κατάρτισης. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εκπαίδευση και την κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας³¹, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή καλούνται να πραγματοποιήσουν περαιτέρω έρευνα, να ενθαρρύνουν την αναγνώριση της μη τυπικής μάθησης στην εργασία στον τομέα της νεολαίας και να διερευνήσουν εναλλακτικές επιλογές για την περαιτέρω ανάπτυξη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας.

Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους αποτέλεσε πρωταρχική προτεραιότητα για τη γερμανική προεδρία του Συμβουλίου, που οδήγησε στην έγκριση ψηφίσματος του Συμβουλίου και, κατόπιν, στη διοργάνωση της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους στη Βόννη. Το ψήφισμα του Συμβουλίου³² ζητά από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να λάβουν μέτρα για να ενσωματώσουν τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους στις υφιστάμενες και μελλοντικές πολιτικές για τη νεολαία, να αναγνωρίσουν τον ρόλο και τις ανάγκες της κοινότητας των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και των ενδιαφερόμενων μερών για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους και να δημιουργήσουν ευκαιρίες κατάρτισης, εργαλεία, εφαρμογές και μηχανισμούς με τη στήριξη του προγράμματος Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Στοχεύοντας στην ενίσχυση και την περαιτέρω ανάπτυξη των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους σε ολόκληρη την Ευρώπη, η διαδικασία της Βόννης, επιδιώκει να εναρμονίσει τις προσπάθειες των ενδιαφερόμενων μερών στην κοινότητα πρακτικής για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους.

Το πρόγραμμα Erasmus+ και το «Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης» θα στηρίζουν περαιτέρω τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους, συγκεκριμένα μέσω **δραστηριοτήτων διακρατικής συνεργασίας και δραστηριοτήτων δικτύωσης μεταξύ εθνικών οργανισμών**, συνεισφέροντας στον στρατηγικό αντίκτυπο του προγράμματος και στηρίζοντας την ποιοτική ανάπτυξη κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Πρόωθηση υγιεινού και δραστήριου τρόπου ζωής

Η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη στη βελτίωση των γνώσεων για την υγεία και την προώθηση υγιεινού και δραστήριου τρόπου ζωής, σε νεαρή ηλικία, στοχεύοντας στη μείωση των μη μεταδοτικών ασθενειών (όπως οι καρδιαγγειακές παθήσεις, ο καρκίνος, ο διαβήτης και η παχυσαρκία) σε μεγαλύτερες ηλικίες. Μεταξύ των δράσεων της ΕΕ που στοχεύουν ειδικά στην υγεία των νέων και των παιδιών είναι το ευρωπαϊκό σχέδιο για την καταπολέμηση του καρκίνου και η **κοινή δράση για την ισότητα στην Υγεία στην Ευρώπη** η οποία ενισχύει τις προσπάθειες των κρατών μελών για την αντιμετώπιση των

³⁰ EE 2029/C 414/02.

³¹ EE 2019/C 412/12.

³² EE 2020/C 415/01.

ανισοτήτων στην υγεία και άλλων κοινωνικών παραμέτρων της υγείας. Η **εκστρατεία «Υγιεινός Τρόπος Ζωής για Όλους» (HealthyLifestyle4All)**, η οποία ξεκίνησε το 2021, συνδέει τον αθλητισμό και τον δραστήριο τρόπο ζωής με την υγεία, τη διατροφή και άλλες πολιτικές. Στο επίκεντρο της εν λόγω πρωτοβουλίας βρίσκεται μια ειδική πλατφόρμα που αναδεικνύει τις δεσμεύσεις (υποσχέσεις) των διάφορων ενδιαφερόμενων μερών.

Η **κοινή δράση της ΕΕ για την ψυχική υγεία (ImpleMENTAL)** πρόκειται να θέσει σε εφαρμογή ένα πολυεπίπεδο εθνικό πρόγραμμα πρόληψης της αυτοκτονίας και μια μεταρρύθμιση του συστήματος με σκοπό την ενίσχυση των υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων, με ιδιαίτερη έμφαση στις υπηρεσίες για παιδιά και νέους. Για να στηρίξει τις προσπάθειες των ενδιαφερόμενων μερών, η Επιτροπή συγκρότησε ομάδα «υποστήριξης της ψυχικής υγείας εν μέσω πανδημίας COVID19», στο πλαίσιο της Πλατφόρμας για την Πολιτική Υγείας της ΕΕ³³ και, τον Μάιο του 2021, διοργάνωσε διάσκεψη υψηλού επιπέδου³⁴ για τις επιπτώσεις της πανδημίας στην ψυχική υγεία.

5. Βασικά μέσα στήριξης της συνεργασίας και της αμοιβαίας μάθησης

Η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία κατέστησε δυνατή την ανάπτυξη σχετικών εργαλείων που επιτρέπουν την ενισχυμένη συνεργασία και την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των κρατών μελών.

Στήριξη τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής

Τα ευρωπαϊκά εργαλεία για καλύτερη γνώση είναι πλέον καθοριστικής σημασίας για τη στήριξη της ανάπτυξης της πολιτικής για τη νεολαία. Η **σύμπραξη για τη νεολαία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης**, πέραν της έρευνας για τη συμμετοχή, την ένταξη και τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους, ανέπτυξε επίσης έργο σχετικά με τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στους νέους και στον τομέα της νεολαίας με τη δημιουργία του [Κόμβου Γνώσης](#).

Η διαδικτυακή πλατφόρμα [Youth Wiki](#) παρέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση των εθνικών πολιτικών για τη νεολαία σε 32 ευρωπαϊκές χώρες και περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους, καθώς και συγκριτικούς χάρτες.

Ο **πίνακας δεικτών για την κατάσταση της νεολαίας** επανεξετάστηκε για την περίοδο 2019-2021 από ειδική ομάδα εμπειρογνομόνων³⁵, η οποία επίσης διατύπωσε προτάσεις για νέους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες πολιτικής. Ο πίνακας θα πρέπει τώρα να χρησιμοποιηθεί επιχειρησιακά, κυρίως με σκοπό την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των δαπανών της ΕΕ για τη νεολαία.

Δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης

³³ [EU Health Policy Platform \(Πλατφόρμα για την Πολιτική της ΕΕ\) \(europa.eu\)](#).

³⁴ [Mental health and the pandemic: living, caring, acting! \(Ψυχική υγεία και πανδημία: ζωή, φροντίδα, δράση!\). | Δημόσια υγεία \(europa.eu\)](#).

³⁵ [Proposal for an updated dashboard of EU youth indicators - Publications Office of the EU \(Πρόταση για επικαιροποιημένο πίνακα δεικτών της ΕΕ για τη νεολαία - Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ\) \(europa.eu\)](#).

Τα κράτη μέλη εξέφρασαν έντονο ενδιαφέρον για τις **δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης**, όπως φαίνεται από τον υψηλό αριθμό συμμετεχόντων κατά την περίοδο αναφοράς. Αυτό το αυξημένο ενδιαφέρον ανέδειξε τα πλεονεκτήματα της ανταλλαγής ορθών πρακτικών και της διαμόρφωσης κοινής αντίληψης. Οι ομάδες εμπειρογνομόνων και οι δραστηριότητες αλληλοδιδασχής από ομοτίμους κατέστησαν δυνατή την επίτευξη συναίνεσης σε σχέση με τις λύσεις και την πρακτική εφαρμογή τους. Ενίσχυσαν δε τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και αντιμετώπισαν θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Οι ανταλλαγές απόψεων στο πλαίσιο της **ομάδας εμπειρογνομόνων για την κινητικότητα των νεαρών εθελοντών** οδήγησαν στην εκπόνηση της πρότασης αναθεώρησης της σύστασης σχετικά με την κινητικότητα των εθελοντών. Η **ομάδα εμπειρογνομόνων για τους δείκτες** διατύπωσε προτάσεις για την αναθεώρηση του πίνακα δεικτών με σκοπό την καλύτερη κατανόηση της κατάστασης των νέων. Μια **ομάδα εμπειρογνομόνων σχετικά με τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους** θα ξεκινήσει τις εργασίες της το τελευταίο τρίμηνο του 2021 στο πλαίσιο της υλοποίησης του θεματολογίου για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους.

Στα μέσα του 2021, για πρώτη φορά, διοργανώθηκαν δραστηριότητες αλληλοδιδασχής από ομοτίμους στον τομέα των πολιτικών για τη νεολαία. Τον Ιούνιο του 2021, με πρωτοβουλία της Γαλλίας, η **δραστηριότητα αλληλοδιδασχής από ομοτίμους σχετικά με τα μη επαγγελματικά προσόντα για την εργασία στον τομέα της νεολαίας / τη διοργάνωση κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους** εστίασε στην αναγνώριση των ικανοτήτων και των προσόντων των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας με σκοπό τη διευκόλυνση των διασυνοριακών ανταλλαγών και της κινητικότητας. Τα κράτη μέλη συμφώνησαν σχετικά με την ανάγκη να υποστηριχθούν περαιτέρω οι ανταλλαγές στο πλαίσιο κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους, καθώς και προσεγγίσεις τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης με σκοπό την παροχή και αναγνώριση μη επαγγελματικών προσόντων στους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας.

Επίσης, τον Ιούνιο του 2021, με πρωτοβουλία της πορτογαλικής προεδρίας, διοργανώθηκε **δραστηριότητα αλληλοδιδασχής από ομοτίμους σχετικά με την προσέγγιση με βάση τα δικαιώματα στην πολιτική για τη νεολαία**. Οι συζητήσεις ανέδειξαν την ανάγκη για ενσωμάτωση της διάστασης της νεολαίας σε διάφορες πολιτικές, για ενίσχυση της χρήσης ψηφιακών τεχνολογιών, για προαγωγή της προσέγγισης με βάση τα δικαιώματα και για συμμετοχή των νέων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Προβλέπεται η διεξαγωγή **δραστηριότητας αλληλοδιδασχής από ομοτίμους** για την κινητικότητα των εθελοντών έως το τέλος του 2021, με πρωτοβουλία της Εσθονίας, με σκοπό τη συζήτηση σχετικά με τις εργασίες για την επανεξέταση των συστάσεων του Συμβουλίου για την κινητικότητα των εθελοντών και τη θέσπιση εθνικών προγραμμάτων αγωγής του πολίτη.

Προγραμματισμοί των μελλοντικών εθνικών δραστηριοτήτων (ΠΜΕΔ)

Οι **προγραμματισμοί των μελλοντικών εθνικών δραστηριοτήτων (ΠΜΕΔ)**, που θεσπίστηκαν το 2019, επιτρέπουν στα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν τις προτεραιότητές τους σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία σε εθελοντική βάση. Στο πλαίσιο των ΠΜΕΔ, το 2019 και το 2021 η Επιτροπή διεξήγαγε έρευνα στα κράτη μέλη με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις προτεραιότητές τους στο πλαίσιο της πολιτικής για τη νεολαία όσον αφορά την υλοποίηση των ευρωπαϊκών στόχων για τη νεολαία και τις ανάγκες τους για συνεργασία σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία. **21 κράτη μέλη**

αντάλλαξαν πληροφορίες σχετικά με τους προγραμματισμούς τους το 2019³⁶ και 18 κράτη μέλη επικαιροποίησαν τους ΠΜΕΔ τους το 2021³⁷.

Αυτό συνέβαλε στην αύξηση της διαφάνειας σχετικά με τις εθνικές προτεραιότητες για τη νεολαία και στον προσδιορισμό κοινών αναγκών. Συνιστάται οι εν λόγω έρευνες να διεξάγονται τουλάχιστον μία φορά σε κάθε κύκλο τριάδας προεδριών και οι χώρες να έχουν τη δυνατότητα να επικαιροποιούν τους ΠΜΕΔ τους όταν προκύπτει ανάγκη.

Το 2019 οι τρεις βασικές κοινές προκλήσεις για την πολιτική για τη νεολαία, όπως καταγράφηκαν από τις χώρες που απάντησαν στην έρευνα στο πλαίσιο των ΠΜΕΔ, ήταν 1) η ανάγκη αύξησης της συμμετοχής των νέων, 2) η πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση και επαγγελματική εξέλιξη και 3) η ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας.

Το 2021 οι απαντήσεις εστιάζουν σε μεγάλο βαθμό στον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στους νέους. Τα δύο τρίτα προσδιορίζουν ως μεγαλύτερη πρόκληση την **ψυχική υγεία των νέων**. Υψηλά στην κατάταξη παραμένουν τα εμπόδια που αφορούν **την επαγγελματική ανάπτυξη και την ανεργία των νέων**. Τα κράτη μέλη εκφράζουν, επίσης, την ανάγκη να επικεντρωθούν περισσότερο **στην απασχολησιμότητα και στην απόκτηση δεξιοτήτων**, ειδικά για τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες ή για τα άτομα που ζουν σε κοινωνικά αποκλεισμένες περιοχές.

• **Ενεργοποίηση**

Η στήριξη του **διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία** με σκοπό τη διασφάλιση της πολυφωνίας στη συμμετοχή των νέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων αλλά και η ανάγκη ενθάρρυνσης της **δημοκρατικής συμμετοχής χωρίς αποκλεισμούς** στις κοινωνικές και δημοκρατικές διαδικασίες και η ανάπτυξη ευκαιριών **«μάθησης της συμμετοχής» (learning to participate)** αποτελούν προτεραιότητες για την ευρωπαϊκή συμμετοχή στους ΠΜΕΔ το 2021 (όπως και το 2019).

Τα κράτη μέλη προσδιόρισαν ως προτιμώμενο εργαλείο συνεργασίας για τον τομέα αυτόν τις **δραστηριότητες διακρατικής συνεργασίας³⁸** στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, ακολουθούμενες από τις **ομάδες εμπειρογνομόνων** και την **αλληλοδιδασχία από ομοτίμους**. Η συνεργασία μεταξύ της τριάδας των προεδριών του Συμβουλίου της ΕΕ, της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Νεολαίας στον 8ο κύκλο του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία παρουσιάζεται στους ΠΜΕΔ ως παράδειγμα ορθής πρακτικής.

• **Σύνδεση**

Στον τομέα αυτόν, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν στους ΠΜΕΔ τους δύο βασικά θέματα συνεργασίας για το μέλλον: 1) δυνατότητα πρόσβασης για όλους τους νέους και τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας στη **διασυνοριακή κινητικότητα και στις ευκαιρίες εθελοντισμού** με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους με λιγότερες ευκαιρίες και 2) ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και προώθηση των εργασιών σχετικά με αποτελεσματικά συστήματα

³⁶ <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/FNAP?language=el>

³⁷ <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/FNAPSurvey2021?language=el>

³⁸ Οι δραστηριότητες διακρατικής συνεργασίας (ΤΣΑ) περιλαμβάνουν σειρά εκδηλώσεων οι οποίες, αφενός, παρέχουν στους εθνικούς οργανισμούς Erasmus+ τη δυνατότητα να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν ορθές πρακτικές σε όλη την Ευρώπη και, αφετέρου, στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας και του αντίκτυπου του προγράμματος σε συστημικό επίπεδο.

για την **επικύρωση και αναγνώριση των ικανοτήτων** που αποκομίζονται μέσω της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

Το 2021 το 60 % των κρατών μελών που απάντησαν στην έρευνα ανέφεραν τις δραστηριότητες διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ ως το πλέον προτιμώμενο εργαλείο συνεργασίας.

- **Χειραφέτηση**

Τα δύο τρίτα των απαντήσεων στην έρευνα των ΠΜΕΔ του 2021 επιβεβαίωσαν ως το πλέον συναφές θέμα συνεργασίας τις **ποιοτικές κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους** και, στη συνέχεια, την ανάγκη υλοποίησης του **ευρωπαϊκού θεματολογίου για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους**. Στο πλαίσιο αυτής της βασικής παραμέτρου, δίνεται προτεραιότητα στη χρήση της **αλληλοδιδασχής από ομοτίμους με εστίαση στην ανάπτυξη πολιτικών**, η οποία επιλέχθηκε από περισσότερους από τους μισούς απαντήσαντες.

Διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η **πλατφόρμα στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία** δρομολογήθηκε το 2019 με σκοπό να διευκολύνει τη συμμετοχική διακυβέρνηση και τον συντονισμό της υλοποίησης της στρατηγικής, τόσο σε πραγματικές συνθήκες όσο και σε εικονικό περιβάλλον. Φέρνει σε επαφή εκπροσώπους από θεσμικά όργανα της ΕΕ, κράτη μέλη, εθνικούς οργανισμούς για τη διαχείριση του Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, οργανώσεις νεολαίας, τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Η πλατφόρμα διαμορφώνει τη βάση για τακτικό διάλογο με τους πολίτες, δίνει στα ενδιαφερόμενα μέρη σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση της στρατηγικής και παρέχει ευκαιρίες ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με δραστηριότητες και αποτελέσματα. Η Επιτροπή κινητοποίησε την πλατφόρμα αυτή κατά τη διάρκεια της πανδημίας με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τον αντίκτυπο της πανδημίας στον τομέα της νεολαίας

Η πρώτη **συντονίστρια της ΕΕ για τη νεολαία** ανέλαβε καθήκοντα τον Ιούνιο του 2021. Ο ρόλος της είναι να προσεγγίζει τους νέους και τις οργανώσεις νεολαίας και να αφουγκράζεται τις ανησυχίες τους. Έχει επίσης στόχο να συμβάλει στην ενίσχυση της εσωτερικής συνεργασίας μεταξύ διαφόρων τομέων πολιτικής της ΕΕ που έχουν αντίκτυπο στους νέους και να καταβάλει προσπάθειες ώστε η διάσταση της νεολαίας να λαμβάνεται υπόψη στις συναφείς πολιτικές της ΕΕ.

Παρακολούθηση της χρηματοδότησης για τη νεολαία: προγράμματα και κονδύλια της ΕΕ

Η **παρακολούθηση των δαπανών της ΕΕ για τη νεολαία** εντάσσεται στο πλαίσιο της προσέγγισης για τη διαφάνεια της δράσης της ΕΕ, την οποία στηρίζει η στρατηγική. Το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την υλοποίηση της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία περιλαμβάνει έκθεση των δραστηριοτήτων για τα έτη 2019-2020 βάσει του προηγούμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, ενώ παράλληλα παρουσιάζει τις ευκαιρίες χρηματοδότησης για τη νεολαία βάσει του νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 σε συνδυασμό με το προσωρινό μέσο ανάκαμψης, το NextGenerationEU. Οι ευκαιρίες για χρηματοδότηση βάσει αυτού του πλαισίου

περιλαμβάνουν το νέο πρόγραμμα **Erasmus+**, με διπλάσιο προϋπολογισμό, που παρέχει ακόμη περισσότερες ευκαιρίες για χρηματοδότηση στον τομέα της νεολαίας, το **Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης**, την **πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων**, το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+** και το πρόγραμμα «**Ορίζων Ευρώπη**».

Η επικοινωνιακή προσέγγιση της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία

Το 2019 αναπτύχθηκε υλικό επικοινωνίας σε διάφορες γλώσσες με σκοπό τη διάδοση της στρατηγικής, ειδικότερα στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η **Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας**³⁹, που είναι η πολύγλωσση πύλη αναφοράς μίας στάσης για τους νέους στην Ευρώπη, τώρα παρέχει ευρύ φάσμα πληροφοριών σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία. Με τη βοήθεια του δικτύου **Eurodesk** και του **κεντρικού γραφείου Eurodesk των Βρυξελλών**, η πύλη παρέχει, μεταξύ άλλων, ενημέρωση των νέων σχετικά με ευκαιρίες σχεδίων κινητικότητας και ανταλλαγών και σχετικά με δραστηριότητες δημοκρατικής συμμετοχής σε τομείς πολιτικής όπως η απασχόληση, τα ανθρώπινα δικαιώματα ή η οικοδόμηση της ειρήνης.

6. Συμπεράσματα και μελλοντικές προοπτικές για τη συνεργασία της ΕΕ για τη νεολαία

Ανατρέχοντας στα τρία πρώτα έτη υλοποίησης και παρά τον αρνητικό αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19, η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία για την περίοδο 2021-2027 έχει δείξει ότι παρέχει **έναν σαφή και αποτελεσματικό χάρτη πορείας** για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και την υποστήριξη των πολιτικών για τη νεολαία τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Ο τομέας της νεολαίας θα μπορούσε να βασιστεί στα μέσα που αναπτύχθηκαν τα τελευταία έτη, καθώς και σε βασικά ευρωπαϊκά προγράμματα για τη νεολαία, για να υλοποιήσει τη στρατηγική.

Ο **διάλογος της ΕΕ για τη νεολαία πέτυχε να φέρει σε επαφή νέους και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής** για να συζητήσουν ιδέες που θα τροφοδοτήσουν την πολιτική για τη νεολαία και θα ενισχύσουν τη συμμετοχή των νέων στη δημοκρατική διαδικασία διασφαλίζοντας ότι οι απόψεις τους λαμβάνονται υπόψη. Έγιναν προσπάθειες για επικοινωνία με περισσότερους νέους, ειδικά με νέους με διαφορετικό υπόβαθρο και διαφορετικά προφίλ. Ωστόσο, η **προσέγγιση νέων με διαφορετικό υπόβαθρο, που αποκλίνουν από την παραδοσιακή εκπροσώπηση, επιδέχεται περαιτέρω βελτίωση**. Η στρατηγική της συμπερίληψης και της πολυμορφίας που ακολουθούν τα προγράμματα νέας γενιάς του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης παρέχει αξιόπιστο πλαίσιο για την ενίσχυση των δράσεων προς την κατεύθυνση αυτού του στόχου και για την ενθάρρυνση νέων μορφών συμμετοχής, που έχουν σχεδιαστεί με στόχο να ενισχύσουν το ενδιαφέρον των νέων από μειονεκτούντα περιβάλλοντα. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη στήριξη των νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ) καθώς και άλλων μειονεκτούντων ή εύάλωτων νέων.

³⁹ https://europa.eu/youth/home_el

Επιπλέον, η ΕΕ φαίνεται να αποτελεί **πηγή έμπνευσης για άλλες περιοχές του κόσμου** σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη πολιτικών, προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για τους νέους. Διαδικασίες εμπνευσμένες από τον διάλογο της ΕΕ για τη νεολαία δρομολογήθηκαν και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό τη συμμετοχή των νέων, όπως στην περίπτωση των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης.

Οι ευκαιρίες για τους νέους και για τον τομέα της νεολαίας τις οποίες παρέχουν τα προγράμματα της ΕΕ για τη νεολαία παρέμειναν δημοφιλείς και ελκυστικές ακόμη και κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Η **προσέγγιση της συνδημιουργίας**⁴⁰ την οποία εφάρμοσε η Επιτροπή για τη διαμόρφωση των νέων προγραμμάτων στον τομέα της νεολαίας κατέστησε δυνατή τη θέσπιση μέτρων ευελιξίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας, με σκοπό την προσαρμογή στις ανάγκες του τομέα της νεολαίας. Συνεπώς, η Επιτροπή θα μπορούσε να αναλάβει ταχεία δράση ώστε να στηρίξει τον τομέα της νεολαίας στην προσαρμογή του σε νέες προκλήσεις όπως η μειωμένη κινητικότητα με φυσική παρουσία και οι ψηφιακές και υβριδικές μορφές.

Ωστόσο, η πανδημία ανέδειξε, επίσης, τη σημασία του αναστοχασμού σχετικά με τον ρόλο της δημοκρατίας στην κοινωνία και τόνισε τον **θεμελιώδη ρόλο της αγωγής του πολίτη, του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας, της ευαισθητοποίησης σχετικά με την παραπληροφόρηση και των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους** με σκοπό την προαγωγή της ενεργού συμμετοχής και στράτευσης των νέων. Η μαζική στροφή προς τη διαδικτυακή εκπαίδευση και τις ψηφιακές κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους ανέδειξε την ανάγκη για **ταχύτερες μεταρρυθμίσεις, ανάπτυξη ικανοτήτων, κατάρτιση εκπαιδευτικών και εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, ανάπτυξη δεξιοτήτων, νέες παιδαγωγικές μεθόδους, καθώς και αυξημένη ψηφιακή ετοιμότητα**, ενώ παράλληλα ανέδειξε τη θεμελιώδη σημασία των διά ζώσης δραστηριοτήτων για ορισμένες κατηγορίες νέων.

Τα προγράμματα Erasmus+, Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ της περιόδου 2021-2027 είναι κατάλληλα για να ανταποκριθούν στον απαραίτητο ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας. Τα προγράμματα θα είναι περισσότερο συμπεριληπτικά και θα ενθαρρύνουν τις θετικές αλλαγές ώστε να καταστήσουν τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού πιο ανθεκτικούς στις αλλαγές, σε αυστηρή εναρμόνιση με τις προτεραιότητες του **Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης** και με εκείνες του **Σχεδίου Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση**.

Μελλοντικά, η Επιτροπή δεσμεύεται για την περαιτέρω ενσωμάτωση στις πολιτικές της των ζητημάτων που αφορούν τη νεολαία, όπως καταδεικνύεται από τον πρόσφατο ορισμό της **συντονίστριας της ΕΕ για τη νεολαία**. Η συντονίστρια θα επιδιώξει να λαμβάνονται περισσότερο υπόψη οι ανησυχίες των νέων στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ και θα εργαστεί με σκοπό τη δημιουργία καλύτερων συνεργειών και ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των διάφορων τομέων πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο που επηρεάζουν τη νεολαία.

Επίσης, η Επιτροπή εντίνει τις προσπάθειές της για εξασφάλιση της συμμετοχής των νέων σε βασικές ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες. Οι νέοι θα ασκήσουν ενεργό ρόλο στη **διάσκεψη για**

⁴⁰ Στο πλαίσιο της συνδημιουργίας, ενδιαφερόμενα μέρη από τον τομέα της νεολαίας έλαβαν μέρος στον σχεδιασμό των προγραμμάτων.

το μέλλον της Ευρώπης, η οποία εξετάζει συναφή ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, μια ισχυρότερη οικονομία, συμπεριλαμβανομένου του μέλλοντος της εργασίας και των θέσεων απασχόλησης, οι πολιτικές για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία, καθώς και η αυξανόμενη σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών. Οι νέοι καλούνται να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην πρωτοβουλία για το **Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους**, ένα κίνημα για τον συσχεδιασμό και την από κοινού ανάπτυξη νέων τρόπων διαβίωσης, σε αρμονία με τον πλανήτη.

Παρά την ποικιλομορφία των εθνικών καταστάσεων, η στρατηγική για τη νεολαία επέτρεψε στα κράτη μέλη να προσδιορίσουν κοινές προκλήσεις και προτεραιότητες, κυρίως μέσω των δραστηριοτήτων αμοιβαίας μάθησης και ειδικότερα στο πλαίσιο της πανδημίας.

Για την επόμενη περίοδο, τα εργαλεία της στρατηγικής θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν με σκοπό την καλύτερη συμμετοχή, σύνδεση και ενδυνάμωση των νέων και, μεταξύ άλλων, την **περαιτέρω ενίσχυση των συμμετοχικών διαδικασιών της νεολαίας και την προσέγγιση περισσότερων νέων πέραν της συνήθους εκπροσώπησης**, καθώς και την ανάπτυξη της υλοποίησης του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους και της μελλοντικής σύστασης του Συμβουλίου για την **κινητικότητα των νεαρών εθελοντών**. Τα εργαλεία και τα μέσα της στρατηγικής θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων μελλοντικών προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένων, αφενός, **του αντίκτυπου της πανδημίας COVID-19 στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την ψυχική υγεία των νέων**, ιδιαίτερα των μειονεκτούντων νέων, και, αφετέρου, της αυξημένης ανάγκης για ψηφιακές κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους.

Οι εν λόγω τρέχουσες προτεραιότητες θα τροφοδοτήσουν το νέο **πρόγραμμα εργασίας για την τριετία 2022-2024**, το οποίο θα επικεντρωθεί πρωτίστως στην **ανθεκτικότητα και την ανάκαμψη των νέων και του τομέα της νεολαίας** στην εποχή μετά την COVID. Τα προγράμματα και τα ταμεία της ΕΕ, όπως το **Erasmus+**, το **Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης**, το πρόγραμμα «**Ορίζων Ευρώπη**» και το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+** **μπορούν να συμβάλουν σε μεγάλο βαθμό**, καθώς έχουν ενισχυθεί και προσαρμοστεί σύμφωνα με τις πρόσφατες εξελίξεις. Επιπλέον, η πρόσθετη χρηματοδότηση από το μέσο **NextGenerationEU**, το οποίο παρέχει μεγάλη στήριξη σε πολλούς τομείς πολιτικής που επηρεάζουν τους νέους (εκπαίδευση, δεξιότητες, απασχόληση, κλίμα κ.λπ.), μπορεί να έχει ισχυρό αντίκτυπο.

Η διασφάλιση ίσης πρόσβασης σε ευκαιρίες για όλους τους νεαρούς Ευρωπαίους και η παροχή σε αυτούς της απαραίτητης στήριξης για να ζουν, να εργάζονται, να μαθαίνουν και να ευημερούν παραμένει στο επίκεντρο της συνεργασίας και των πολιτικών της ΕΕ για τη νεολαία. Η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία για την περίοδο 2021-2027 είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη αυτών των στόχων. Η δημιουργία αυτού του σαφούς πλαισίου πολιτικής, το οποίο επιτρέπει την ανταλλαγή γνώσης και την αμοιβαία μάθηση μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και τη διοχέτευση χρηματοδότησης από το πρόγραμμα Erasmus+ και από άλλα προγράμματα της ΕΕ προς την κατεύθυνση των τριών στρατηγικών πυλώνων «**Ενεργοποίηση. Σύνδεση. Χειραφέτηση**», θα επιτρέψει σε πολλούς νέους στην Ευρώπη να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους, να είναι προετοιμασμένοι για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και να διαμορφώσουν ένα πιο φωτεινό και δίκαιο μέλλον γι' αυτούς.

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2021 η πρόεδρος κ. von der Leyen ανακοίνωσε στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης⁴¹ ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προτείνει να ανακηρυχθεί το 2022 Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας, «ένα έτος αφιερωμένο στη στήριξη και ανάδειξη των νέων, που αφιέρωσαν τόσα πολλά στους άλλους». Το έτος θα έχει ως στόχο να ενισχύσει τις προσπάθειες της Ένωσης, των κρατών μελών, των περιφερειακών και των τοπικών αρχών να τιμήσουν, να στηρίξουν και να συνεργαστούν με τη νεολαία σε μια μεταπανδημική προοπτική, καθώς «η Ευρώπη χρειάζεται όλη τη νεολαία της».

⁴¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/SPEECH_21_4701